

Lag om statligt stöd till kreditinstitut;

utfärdad den 29 oktober 2008.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § Lagen innehåller bestämmelser om stöd till kreditinstitut som avses i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, inlösen av aktier i sådana institut och en särskild fond för stabiliteten på kreditmarknaden.

2 § Om det behövs för att motverka en risk för allvarlig störning av det finansiella systemet i Sverige, får statligt stöd lämnas till kreditinstitut och till företag, med säte i Sverige, som har inrättats av ett sådant institut som ett led i en rekonstruktion. Sådant stöd kan lämnas genom garantier, kapitaltillskott eller på annat sätt.

Stöd får inte omfatta förpliktelser som är uppenbart oförenliga med en sund kreditverksamhet.

3 § Beslut om stöd enligt denna lag fattas av

1. regeringen, eller
2. den myndighet som regeringen bestämmer (stödmyndigheten).

4 § Stöd lämnas efter det att avtal som rör stöd har ingåtts mellan staten och stödmottagaren eller dess ägare.

Om avtalslösningar i enskilda fall inte är möjliga eller lämpliga, får regeringen ändå fatta beslut om stöd.

5 § För prövning av tvister enligt 3 och 4 kap. finns Prövningsnämnden för stöd till kreditinstitut (Prövningsnämnden).

2 kap. Villkor för de statliga stödåtgärderna

1 § Stöd får bara lämnas för

1. fortsatt verksamhet i kreditinstitut som är livskraftiga, eller
2. rekonstruktion eller avveckling i ordnade former av kreditinstitut som inte kan förväntas uppnå lönsamhet på lång sikt.

¹ Prop. 2008/09:61, bet. 2008/09:FiU16, rskr. 2008/09:17.

Om det finns synnerliga skäl, får stöd även ges i andra fall än som avses i första stycket.

2 § Stöd bör förenas med villkor som syftar till att det stödmottagande kreditinstitutet och dess ägare i första hand ska bära uppkomna förluster.

Stödet ska så långt som möjligt utformas på ett affärsmässigt sätt och så att en otillbörlig snedvridning av konkurrensen förhindras. Statens långsiktiga kostnader för stödet ska hållas så låga som möjligt. Stödet ska utformas så att statens insatser i möjligaste mån kan återfås.

Staten ska, om inte synnerliga skäl finns, tillförsäkras ersättning eller annan kompensation för sitt risktagande.

Om det finns synnerliga skäl, får avsteg göras från det som föreskrivs om avgifter i 15 § lagen (1996:1059) om statsbudgeten.

3 kap. Prövning av villkor för statligt stöd i vissa fall

1 § Om det krävs med hänsyn till ett kreditinstituts ekonomiska förhållanden får stödmyndigheten, i syfte att underlätta ett avtal, ansöka om att Prövningsnämnden prövar ett förslag till avtal om statligt stöd till kreditinstitutet och villkoren för att institutet ska få ett sådant stöd.

2 § Prövningsnämnden ska pröva om de föreslagna villkoren, mot bakgrund av det stöd som erbjudits, är oskäligen mot stödmyndighetens motpart.

Prövningsnämnden får jämka förslag till villkor som är oskäligen. I nämndens avgörande ska det anges vid vilken tidpunkt som stödmyndigheten tidigare får begära inlösen enligt 4 kap. 1 § första stycket 1.

3 § Villkor som ska prövas enligt 2 § får inte gälla personlig betalningskyldighet gentemot staten för ägare i ett kreditinstitut som drivs i aktieföretagsform.

4 § Tvister om tolkning eller tillämpning av ett avtal mellan stödmyndigheten och ett kreditinstitut, eller dess ägare, om statligt stöd till institutet prövas av Prövningsnämnden, om inte parterna har enats om något annat.

4 kap. Inlösen av aktier

1 § Staten har gentemot en aktieägare i ett kreditinstitut rätt att lösa in aktierna, om det är av synnerlig betydelse från allmän synpunkt och om

1. bolaget eller aktieägaren inte har antagit ett avtalsförslag vars villkor Prövningsnämnden funnit inte vara oskäligen,

2. bolaget eller aktieägaren inte har fullgjort en förpliktelse som följer av ett avtal om stöd enligt denna lag och som är av väsentlig betydelse, eller

3. bolagets kapitalbas inte uppgår till en fjärdedel av kapitalbaskravet, beräknad enligt 2 kap. 1 § första stycket 1 lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar.

Någon rätt till inlösen finns inte, om det efter Prövningsnämndens tidigare prövning har inträffat någon omständighet som medför att de av nämnden prövade avtalsvillkoren är oskäligen.

2 § Stödmyndigheten ska ansöka hos Prövningsnämnden för att få en tvist om rätt till inlösen eller om lösenbeloppets storlek prövad.

3 § Lösenbeloppet ska bestämmas med hänsyn till förhållandena vid tidpunkten för stödmyndighetens ansökan hos Prövningsnämnden om inlösen eller om prövning av lösenbeloppets storlek.

Lösenbeloppet för en aktie ska bestämmas så att det motsvarar det pris för aktien som kan påräknas vid en försäljning under normala förhållanden. Vid bestämmandet av aktiernas värde ska 5 kap. 1 § beaktas.

4 § I ett bolag som inte är avstämningsbolag enligt aktiebolagslagen (2005:551) ska ägarna till staten överlämna sina aktiebrev med anteckning om överlåtelse och i ett avstämningsbolag ska staten registreras som aktieägare enligt lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument, om det är ostridigt mellan parterna att en rätt till inlösen finns eller om Prövningsnämnden har förklarat att en sådan rätt finns utan att nämnden samtidigt har fastställt lösenbeloppet.

5 § En aktieägare har rätt till ränta enligt 5 § räntelagen (1975:635) på lösenbeloppet från den dag då aktien överlåtits till dess att lösenbeloppet förfaller till betalning. För tiden därefter fram till dess att lösenbeloppet betalas har aktieägaren rätt till ränta enligt 6 § samma lag.

6 § I frågor som inte regleras i detta kapitel tillämpas 22 kap. 4, 21 och 22 §§ aktiebolagslagen (2005:551). Vid tillämpningen av aktiebolagslagen ska det som där sägs om

1. majoritetsaktieägare gälla staten, och
2. dom avseende lösenbeloppet avse det som är föreskrivet i denna lag om beslut av Prövningsnämnden.

7 § Ett beslut om att staten ska lösa in samtliga aktier i bolaget ger även rätt att lösa in teckningsoptioner och konvertibler som bolaget har gett ut.

Bestämmelserna i 1–6 §§ samt 5 kap. 1 § ska gälla även för inlösen av teckningsoptioner och konvertibler.

5 kap. Värdering av aktier

1 § Om det i en tvist enligt denna lag uppkommer fråga om värdet av aktierna i ett bolag, ska värdet bestämmas som om bolaget inte hade omfattats av statligt stöd.

6 kap. Prövningsnämnden för stöd till kreditinstitut

1 § Prövningsnämnden består av tre ledamöter som utses av regeringen. En av ledamöterna ska förordnas till ordförande och en till vice ordförande. Dessa ska vara eller ha varit ordinarie domare. Regeringen får utse högst fyra ersättare för ledamöterna i nämnden. Förordnandena ska meddelas för viss tid.

Ledamöter och ersättare i Prövningsnämnden ska vara svenska medborgare och får inte vara underåriga eller i konkurstillstånd eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

En åtgärd som bara avser beredande eller avskrivning av ett ärende får vidtas av ordföranden eller vice ordföranden.

2 § Ärenden som avses i 3 kap. 1 och 4 §§ samt 4 kap. 1 § inleds vid Prövningsnämnden genom en ansökan. Om inte annat följer av denna lag tillämpas 3–5, 8, 11, 12, 14, 16–26, 30–32, 38, 39, 41 och 43–52 §§ förvaltningsprocesslagen (1971:291) på förfarandet hos nämnden.

3 § Prövningsnämnden ska delge ansökningen med motparten och förelägga denne att inkomma med yttrande.

4 § Om en motpart som inte har delgetts ansökningen på annat sätt än genom kungörelse enligt 16 § delgivningslagen (1970:428) inte inkommer med yttrande, ska Prövningsnämnden förordna en god man att bevaka dennes rätt.

Den som förordnas till god man enligt första stycket har rätt till skälig ersättning av allmänna medel för arbete, tidsspillan och utlägg som uppdraget krävt. Kostnaden ska stanna på staten.

5 § Förfarandet vid Prövningsnämnden är skriftligt. Muntlig förhandling ska hållas, om nämnden finner att det behövs eller någon part begär det och muntlig förhandling inte är uppenbart obehövlig.

6 § Prövningsnämnden får avgöra ett ärende även om någon part uteblir från en muntlig förhandling eller inte kommer in med ett yttrande.

7 § I fråga om omröstning gäller 16 kap. rättegångsbalken i tillämpliga delar.

8 § I ett ärende om prövning av villkor ska vardera parten svara för sina kostnader vid Prövningsnämnden, om inte en tillämpning av 18 kap. 6 § rättegångsbalken leder till en annan fördelning av kostnaderna. Om nämnden jämför föreslagna villkor eller finner att villkoren är oskäligen, får den förplikta staten att helt eller delvis ersätta motparts kostnader vid nämnden.

I ett ärende om inlösen ska vardera parten svara för sina kostnader vid Prövningsnämnden, om inte en tillämpning av 18 kap. 6 § rättegångsbalken leder till en annan fördelning av kostnaderna. Nämnden får dock förplikta staten att helt eller delvis ersätta motparts kostnader vid nämnden.

I ett ärende om tolkning eller tillämpning av ett avtal tillämpas rättegångsbalkens bestämmelser om rättegångskostnader i mål vari förlikning är tillåten.

Prövningsnämndens beslut om kostnader får verkställas enligt utsökingsbalkens bestämmelser.

1 § Inbetalda ersättningar enligt 2 kap. 2 § ska föras till ett räntebärande konto i Riksgäldskontoret. Till kontot ska även föras medel som staten återfått och som avser lämnat stöd enligt denna lag.

De medel som tillförts kontot utgör, tillsammans med de övriga tillgångar som anskaffats med stöd av denna lag, stabilitetsfonden.

Statens utgifter för stöd enligt denna lag samt för stödmyndighetens och Prövningsnämndens förvaltningskostnader ska täckas med medel från kontot. Detsamma gäller sådana kostnader som avses i 6 kap. 4 § andra stycket och kostnader som enligt de bestämmelser i förvaltningsprocesslagen (1971:291) som anges i 6 kap. 2 § ska stanna på staten. I den mån medlen på kontot inte räcker till, får en obegränsad kredit i Riksgäldskontoret användas.

8 kap. Avslutande bestämmelser

1 § Kreditinstitut och företag som avses i 1 kap. 2 § ska lämna de uppgifter till regeringen och stödmyndigheten som de behöver för sin verksamhet enligt denna lag.

2 § Riksbanken, Riksgäldskontoret och Finansinspektionen ska på stödmyndighetens begäran lämna de uppgifter som myndigheten behöver i ärenden enligt denna lag.

3 § Beslut enligt denna lag får inte överklagas.

4 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om stöd enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 30 oktober 2008.

På regeringens vägnar

FREDRIK REINFELDT

MATS ODELL
(Finansdepartementet)

